

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

12 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Elena Cobzac,

Judecători – Victor Boico, Iurie Bejenaru, Dumitru Mardari, Maria Ghervas

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Cotovici Eugeniu în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2018, în cauza penală în privința lui

Popa Eugeniu Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat s. Xxxxx r-nul Xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță:

de la 11.03.2015 – până la 15.04.2016

instanța de apel:

de la 06.05.2016 – până la 13.10.2016

de la 29.05.2017 – până la 07.11.2017

de la 23.03.2018 – până la 14.06.2018

instanța de recurs ordinar:

de la 04.02.2017 – până la 02.05.2017

de la 22.01.2018 – până la 20.03.2018

de la 10.09.2018 – până la 12.02.2019

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Slobozia din 15 aprilie 2016, a fost încetat procesul penal în privința lui Popa Eugeniu Xxxxx de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, din motiv că inculpatul nu a atins vârsta pentru tragere la răspundere penală.

2. Potrivit sentinței menționate s-a constatat că, Popa Eugeniu, născut la xxxxx, la data de 11.08.2014, în timp de seară, ora exactă nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a-și satisface pofta sexuală în forme perverse, știind cu certitudine că Xxxxx, născut la xxxxx, este minor și nu a atins vârsta de 14 ani, profitând de imposibilitatea acestuia de a se apăra și de a-și exprima voința, din cauza vârstei fragede, aplicând constrângerea fizică exprimată prin aceia, că l-a luat de mână și l-a rugat să între în domiciliul său situat în s. Xxxxx r-nul Xxxxx, unde și-a satisfăcut cu victima pofta sexuală în forme perverse.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, fapta săvârșită de Popa Eugeniu a fost calificată *de drept* în baza art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal și anume – acțiuni violente cu caracter sexual, adică satisfacerea poftei sexuale în forme perverse, săvârșită prin constrângere fizică, profitând de imposibilitatea persoanei de a se apăra, săvârșite asupra unei persoane despre care se știa cu certitudine că nu a atins vârsta de 14 ani.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel nemotivat de către procurorul în Procuratura r-lui Ștefan Vodă, Tian N., la data de 29.04.2016, care a solicitat casarea acesteea și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Popa Eugeniu să-i fie stabilită pedeapsă pentru infracțiunea săvârșită și prevăzută de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, 10 ani închisoare, cu executare în penitenciar pentru minori.

3.1 Ulterior, procurorul a depus apel motivat, în care a invocat că:

- instanța de judecată nu a ținut cont de faptul că, prin raportul de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr. 62a-2015 efectuată în privința inculpatului, s-a constatat că ultimul de careva maladiei psihice nu suferă și nu a suferit în perioada comiterii infracțiunii, precum și nu a manifestat tulburări psihice tranzitorii de intensitate psihotică, avea capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor păstrată, putea acționa cu discernământ și poate fi recunoscut responsabil;

- inculpatul la momentul comiterii infracțiunii a atins vârsta de 14 ani, fiind conform art. 21 alin. (2) Cod penal subiect al infracțiunii imputate;

- concluziile raportului de expertiză psihologică judiciară nr. 1720 din 24.11.2015, potrivit cărora vârsta psihologică a inculpatului este mai mică decât cea cronologică cu aproximativ un an, nu sunt concluzii concrete și contravin concluziilor expertizei psihiatrice-legale nr. 62a-2015;

- la stabilirea subiectului infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (3) Cod penal, nu este principalul criteriu vârsta psihologică, legiuitorul stabilind vârsta posibilă pentru răspunderea penală la comiterea a astfel de infracțiuni - 14 ani, vârstă pe care inculpatul a atins-o la momentul săvârșirii faptelor infracționale, respectiv este pasibil de răspundere penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2016, a fost admis apelul declarat și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Popa Eugeniu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, cu aplicarea art. 70 alin. (3), art. 79 alin. (1) Cod penal, la 6 ani închisoare, cu executare în penitenciar pentru minori.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat, că vina inculpatului a fost dovedită prin declarațiile părții vătămate, care a fost audiată în condiții speciale, în conformitate cu prevederile art. 110¹ Cod de procedură penală, precum și probele din dosar: raportul de expertiză medico-legală nr. 142D din 03.10.2014; raportul de expertiză psihiatrico-legală nr. 77-a din 30.01.2015; raportul de expertiză psihiatrico-legală nr. 62-a din 05.02.2015.

Analizând în ansamblu probele administrate, în opinia instanței de apel, acțiunile inculpatului urmează a fi calificate conform art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a menționat, deși prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și încadrarea juridică a celor săvârșite de făptuitor, însă

neîntemeiat a încetat procesul penal în privința inculpatului și l-a absolvit de pedeapsă, precum că nu ar fi atins vârsta de atragere la răspundere penală.

6. Decizia instanței de apel a fost atacată, la data de 12.12.2016, cu recurs ordinar de către avocatul Cotovici Eugeniu, în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteea, cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului a invocat că:

- la caz este prezentă circumstanța ce înlătură răspunderea penală, pe motiv că inculpatul, deși la momentul comiterii faptelor expuse în actul de învinuire avea vârsta de 14 ani 5 luni, însă nivelul de dezvoltare a acestuia corespunde vârstei cu un an mai mică, respectiv nu poate fi subiect al infracțiunii imputate;

- prima instanță corect a apreciat, ca fiind cu putere probatorie mai înaltă concluzia expertizei psihologice judiciare, decât concluziile expertizei psihiatrice legale, deoarece este în favoarea inculpatului minor;

- prima instanță corect a constatat că, vârsta psihologică este nivelul dezvoltării psihice a individului și în primul rând – nivelul proceselor superioare cognitive.

În drept, recurentul și-a întemeiat recursul în baza pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 02 mai 2017 a fost admis recursul ordinar declarat, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2016, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

8. În motivarea soluției adoptate instanța de recurs a menționat că, la judecarea apelului declarat la data de 03 iunie 2016 de către procurorul participant în prima instanță, instanța de apel urma să efectueze verificarea corectitudinii sesizării acestei instanțe, în contextul în care procurorul participant în instanța de apel nu a declarat apel suplimentar, însă, instanța de apel a omis aceste cerințe prescrise de legislator, menționate și în pct. 14.1 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 *Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*, și a judecat cauza în ordine de apel, fără a da o careva apreciere juridică situației descrise mai sus. Astfel, în prezenta speță, instanța de apel în hotărârea adoptată nu a argumentat din care motive a admis spre examinare cel de-al doilea apel declarat de către procuror, considerându-l ca unul unic, fapt ce reprezintă o eroare de drept, incidentă temeiului pentru casare prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume - hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2017 a fost admis apelul procurorului, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost recunoscut vinovat și condamnat Popa Eugeniu în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, stabilindu-i prin prisma art. 70, 79 Cod penal, pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani, cu executare în penitenciar pentru minori.

10. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a considerat că, procurorul Tian Nicolae a declarat apelul motivat în mod legal, deoarece ultimul inițial a declarat apel nemotivat, fără a expune motivele, iar prin apelul declarat ulterior a expus

motivele. În acest sens, procurorul a declarat apel motivat și nu apel suplimentar cu indicarea a careva motive adăugătoare.

Totodată, instanța de apel a menționat că vina inculpatului în comiterea infracțiunii imputate este dovedită în afara dubiilor rezonabile, prin probele examinate în prima instanță, iar personalitatea acestuia este susceptibilă sancționării.

11. Decizia instanței de apel a fost atacată la data de 27 decembrie 2017, cu recurs ordinar de către avocatul Cotovici Eugeniu în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia, cu menținerea sentinței, invocând argumente identice cu cele invocate în recursul ordinar declarat anterior, la data de 12.12.2016.

12. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 20 martie 2018, a fost admis recursul ordinar declarat, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2017 și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

13. În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a constatat că instanța de apel judecând cauza, nu s-a conformat indicațiilor instanței de recurs și a comis erori de drept de natură procedurală, privind legalitatea sesizării instanței cu cererea de apel, ireparabile la etapa judecării recursului ordinar. Sub acest aspect instanța de recurs a statuat că, deși instanța de apel s-a conformat indicațiilor instanței ierarhic superioare în partea punerii în discuție a posibilității de repunere a apelului în termenul de declarare, însă pripit a statuat că apelul motivat, depus la 03 iunie 2016, a fost declarat cu respectarea legislației, deoarece inițial a fost declarat apel nemotivat.

14. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2018, a fost respins ca depus peste termen apelul declarat de către procuror la data de 03.06.2016, fiind admis apelul declarat de către același procuror depus la data de 29.04.2016, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Popa Eugeniu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, cu aplicarea art. 70 alin. (3) și art. 79 Cod penal, stabilindu-i pedeapsă de 6 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

15. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că, la data de 15.04.2016 a fost pronunțată integral sentința prin care procesul penal în privința lui Popa Eugeniu, intentat în baza art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, a fost încetat pe motiv că inculpatul nu a atins vârsta pentru tragere la răspundere penală.

Procurorul în Procuratura r-lui Ștefan Vodă, Tian Nicolae împotriva sentinței a declarat apel la data de 29.04.2016 și a mai declarat un alt apel motivat la data de 03.06.2016, deși termenul de declarare al apelului a expirat.

În speță, din procesul-verbal al ședinței de judecată, rezultă că părțile au fost prezente la cercetarea cauzei în fond, cercetarea judecătorească s-a petrecut în prezența acestora, respectiv părțile au cunoscut despre pronunțarea sentinței integrale de către instanță.

În acest sens, instanța de apel a notat că, procurorul în Procuratura r-lui Ștefan Vodă, Tian Nicolae declarând apel motivat împotriva sentinței din 15.04.2016, la data de 03.06.2016, în cererea declarată nefiind invocate careva temeuri de omitere a

termenului de atac, deci s-a reținut că apelantul nu a solicitat repunerea în termen a apelului și nu a explicat motivele pentru care l-a omis.

În ședința instanței de apel nu au fost constatate circumstanțe noi, care ar da temei pentru repunerea în termen a apelului declarat de procurorul în Procuratura r-lui Ștefan Vodă, Tian Nicolae împotriva sentinței, în cele din urmă instanța a concluzionat că acesta l-a omis neîntemeiat, fiind în imposibilitate să repună în termen apelul.

Prin urmare, instanța de apel a notat că, procurorul în speță, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanța de apel, adică să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului penal, inclusiv la etapa depunerii apelului. Astfel, depunând cererea de apel împotriva sentinței adoptate la 15.04.2016, peste termenul legal, depășit cu un interval considerabil, apelantul a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională, fără a se interesa care este soluția motivată luată de instanța de fond.

Reieșind din prevederile legale și materialele cauzei penale, instanța de apel a statuat că apelul declarat de procurorul în Procuratura r-ului Ștefan Vodă, Tian Nicolae împotriva sentinței Judecătorei Slobozia din 15.04.2016, la data de 03.06.2016 este depus peste termenul legal.

Totodată, instanța de apel analizând și apreciind probele, în strictă conformitate cu prevederile art. 101 Cod procedură penală, a constatat că minorul Popa Eugeniu Xxxxx, născut la xxxxx, la data de 11 august 2014 aflându-se în com. Xxxxx, r-ul Xxxxx, în timp de seară, ora exactă nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a-și satisface pofta sexuală în formă perversă, știind cu certitudine că, Xxxxx, născut la xxxxx, este minor și nu a atins vârsta de 14 ani, profitând de imposibilitatea acestuia de a se apăra și de a-și exprima voința, din cauza vârstei fragede, aplicând constrângerea fizică exprimată prin aceea că, l-a luat de mână și l-a rugat să intre în domiciliul său, unde și-a satisfăcut cu victima pofta sexuală în formă perversă.

Instanța de apel a considerat că, vina inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate este dovedită prin probele administrate și cercetate de către prima instanță, cercetate suplimentar și verificate în ședința instanței de apel, care sunt pertinente, concludente, utile, veridice și coroborează între ele și anume: declarațiile părții vătămate minore Xxxxx, reprezentantului legal al părții vătămate minore – Xxxxx, martorilor Cojocari Serghei, Cojocari Domnica, precum și materialele cauzei: raportul de expertiză medico-legală nr. 142 „D” din 03.10.2014 (f.d. 12 v. 1); raport de expertiză psihiatrico-legală nr. 77-a din 30.01.2015 (f.d. 114-115 v. 1); raportul de expertiză psihiatrico-legală nr. 62-a din 05.02.2015 (f.d. 110-112 v. 1).

În opinia instanței de apel probele menționate mai sus coroborează între ele și demonstrează vina inculpatului în comiterea infracțiunii imputate și combate versiunea acestuia de nevinovăție în cele incriminate, iar prima instanță incorect a încetat procesul penal din motiv că inculpatul nu a atins vârsta de tragere la răspundere penală. În cele din urmă, instanța de apel a reținut că la data de 11 august 2014, Popa Eugeniu avea vârsta de 14 ani și era subiect al infracțiunii prevăzute de art.

172 alin. (3) lit. a) Cod penal. Astfel, prin prisma prevederilor art. 52 Cod penal, în acțiunile lui Popa Eugeniu au fost întrunite toate elementele componenței de infracțiune și acesta este subiect al infracțiunii imputate.

La stabilirea subiectului infracțiunii prevăzut de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, nu este principal criteriu vârsta psihologică, or, legiuitorul a stabilit vârsta posibilă de răspundere penală în comiterea de așa gen de infracțiuni, de 14 ani, iar la momentul comiterii infracțiunii, inculpatul Popa Eugeniu a atins vârsta menționată.

Referitor la raportul de expertiză psihiatrico-legală, nr. 1720 din 24.11.2015, efectuat de către expertul-psiholog Pancenco Silvia din cadrul Centrului Național de Expertize Judiciare, prin care s-a stabilit că, vârsta psihologică a inculpatului Popa Eugeniu este mai mică decât cea cronologică, diferența dintre vârsta psihologică și cea cronologică este de aproximativ un an, instanța de apel a considerat că expertul în concluzia făcută a dat o apreciere cu aproximație, nefiind o concluzie concretă, deoarece nivelul de dezvoltare fizică și intelectuală este o categorie particulară pentru fiecare individ, nefiind stabilite careva norme etalon pentru categorii de vârste. Prin urmare, instanța de apel a respins această concluzie ca fiind una subiectivă și neconcordată cu personalitatea inculpatului și circumstanțele cauzei, și nu în ultimul rând contravine cu concluzia experților din raportul de expertiză nr. 62-a din 05.02.2015, concluzie pe care instanța de apel a apreciat-o ca fiind una legală și întemeiată.

De asemenea, instanța de apel a considerat că există motive temeinice de implicare în sensul casării hotărârii contestate în partea individualizării și stabilirii pedepsei.

La acest capitol, instanța de apel a considerat că lui Popa Eugeniu urmează să-i fie stabilită o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de art. 171 alin. (3) lit. b) Cod penal, coroborat cu art. 70 alin. (3), art. 79 Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis, ținând cont de gravitatea infracțiunii comise de inculpat, valența semnificativă a relațiilor sociale lezate și anume inviolabilitatea sexuală a unui minor, vârsta extrem de fragedă a părții vătămate, comportamentul inculpatului în timpul și după comiterea infracțiunii, atitudinea acestuia față de cele comise, vârsta minoră a inculpatului, care este la prima abatere, se caracterizează pozitiv la locul de trai și de studii, respectiv riscul implicării acestuia în acțiuni delictive este minimalizat și inculpatul minor are mari șanse de a se corecta, din care motiv s-a conchis că este posibil de a-i aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă.

16. Decizia instanței de apel este atacată la data de 11 august 2018, cu recurs ordinar declarat de către avocatul Cotovici Eugeniu în numele inculpatului, care solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului ordinar apărătorul invocă argumente identice cu cele din recursurile ordinare declarate anterior la data de 12.12.2016 și 27.12.2017, consemnate în pct. 6 al prezentei decizii.

În drept, recursul ordinar este întemeiat în baza art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală.

17. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către apărător, solicitând de a fi dispusă rejudecarea cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, deoarece instanța de apel nu a apreciat toate circumstanțele cauzei.

18. Judecând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că, acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente:

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecând recursul, este în drept de al respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat în cazul când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă a fost corect aplicată legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Raportând aceste prevederi la speța examinată, Colegiul penal lărgit reține că recursul depus de către apărătorul inculpatului este fundamentat de drept, în baza pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, unde este prevăzut temeiul pentru recurs în cazul când *nu au fost întrunite elementele infracțiunii*, eroare care în opinia autorului este incidentă la caz.

Sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

Reieșind din materialele dosarului se constată că, inculpatul a fost învinuit de organul de urmărire penală, recunoscut vinovat și condamnat de către instanța de apel în baza art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal și anume – *acțiuni violente cu caracter sexual, adică satisfacerea poftei sexuale în forme perverse, săvârșită prin constrângere fizică a persoanei, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra și de a-și exprima voința, săvârșite asupra unei persoane despre care se știa cu certitudine că nu a atins vârsta de 14 ani.*

Recurentul, în argumentarea prin prisma cazului de casare prevăzut la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, invocă faptul că inculpatul la momentul săvârșirii faptei imputabile, nu era subiectul infracțiunii de care a fost învinuit, deoarece potrivit raportului de expertiză psihologică judiciară nr. 1720 din 24.11.2015 s-a constatat că vârsta psihologică a acestuia este mai mică decât cea cronologică, iar diferența între vârsta psihologică și cronologică este de aproximativ 1 an, urmând să

se țină cont anume de această expertiză care îi este favorabilă inculpatului și nu de alte expertize efectuate în cauza dată.

Dat fiind faptul că, recurentul contestă doar lipsa elementului infracțiunii imputate și anume faptul că inculpatul nu a întrunit condițiile de a fi subiectul faptei prejudiciabile la momentul comiterii acesteia, instanța de recurs își va focusa expunerea considerentelor asupra criticilor invocate în acest sens.

Astfel, verificând legalitatea hotărârii atacate sub aspectul nominalizat mai sus, Colegiul penal lărgit reține că, starea de fapt reținută și de drept apreciată de către instanța de apel concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, relatate și examinate în cuprinsul hotărârii atacate.

Totodată, Colegiul penal lărgit constată că, temeiul la care se referă autorul recursului nu se conformează în prezenta speță, pentru a constitui pricină de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel, iar argumentele invocate nu pot servi motiv de desființarea a unei hotărâri întemeiate, deoarece instanța de al doilea grad de jurisdicție a constatat fapta și a motivat decizia corect, recunoscându-l vinovat și condamnându-l pe Popa Eugeniu pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal.

Opozant invocărilor recurentului expuse în recursul declarat, Colegiul lărgit menționează că, conform alin. (2) art. 21 Cod penal, persoanele fizice care au vârsta între 14 și 16 ani sânt pasibile de răspundere penală numai pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art. 145, 147, 151, 152 alin. (2), art. 164, 166 alin. (2) și (3), art.171, 172, 175, 186-188, 189 alin. (2)–(6), art. 190 alin. (2)–(5), art. 192 alin. (2)–(4), art. 192¹ alin. (2) și (3), 196 alin. (4), art. 197 alin. (2), art. 212 alin. (3), art. 217 alin. (4) lit. b), art. 217¹ alin. (3) și alin. (4) lit. b) și d), art. 217³ alin. (3) lit. a) și b), art. 217⁴, art. 217⁶ alin. (2), art. 260, 268, 270, 271, art. 275, 280, 281, 283-286, 287 alin. (2) și (3), art. 288 alin. (2), art. 290 alin. (2), art. 292 alin. (2), 317 alin. (2), art. 342.

În cauza deferită judecării, inculpatul Popa Eugeniu, la momentul săvârșirii infracțiunii avea împlinită vârsta de 14 ani și aproximativ 5 luni. Prin urmare, vârsta pe care o avea inculpatul Popa Eugeniu este în limitele atribuite subiectului, inclusiv, a infracțiunii imputate acestuia.

Dispoziția art. 22 Cod penal stipulează expres că, responsabilitatea este starea psihologică a persoanei care are capacitatea de a înțelege caracterul prejudiciabil al faptei, precum și capacitatea de a-și manifesta voința și a-și dirija acțiunile.

Potrivit lucrărilor dosarului, în cadrul urmăririi penale, la data de 30.01.2015 a fost efectuată expertiza psihiatrico-legală ambulatorie nr. 62a-2015 în privința inculpatului Popa Eugeniu, în concluziile căreia este menționat că, funcțiile intelectual-mnezice corespund normei de vârstă. Tabloul clinic psihologic desemnat în cadrul examinării, permite expertizatului Popa Eugeniu să perceapă just împrejurările importante pentru cauza penală, să le analizeze și să le reproducă adecvat. Totodată, a fost specificat în această concluzie că, în privința infracțiunii ce i se impută, Popa Eugeniu poate fi recunoscut responsabil. De asemenea, experții au notat că inculpatul poate fi anchetat, audiat în ședință judiciară, purta răspundere penală și ispăși pedeapsa penală fără careva repercusiuni asupra stării sale psihice (f.d. 112 v. 1).

La caz, a fost efectuată la solicitarea părții apărării, expertiza psihologică judiciară nr. 1720 din 24.11.2015, în privința inculpatului, unde expertul psiholog a indicat concluzia că, vârsta psihologică a expertizatului Popa Eugeniu este mai mică decât cea cronologică, ce se confirmă prin datele anamnestice, rezultatele testelor, discuția cu expertizatul, respectiv diferența între vârsta psihologică și cea cronologică este de aproximativ un an.

În opinia Colegiului penal lărgit, instanța de apel întemeiat nu a reținut și a respins concluziile expertizei psihologice judiciare, deoarece scopul efectuării expertizelor psihiatrice și respectiv psihologice a fost de a stabili dacă, inculpatul este responsabil de faptele săvârșite, ținând cont de vârsta acestuia, chestiune la care au răspuns mult mai distinct experții, în concluziile expertizei psihiatrico-legală nr. 62a-2015. Pe când, expertiza psihologică conține concluzii cu aproximație, despre vârsta psihologică a inculpatului, care de fapt este o noțiune căreia legea penală nu-i atribuie un statut special, ce ar sta la baza înlăturării răspunderii penale sau pedepsei persoanei vinovate. Mai mult ca atât, instanța de recurs evidențiază acel fapt că expertiza psihiatrico-legală nr. 62a-2015 a fost efectuată de o comisie în componența a trei experți judiciari de categorie superioară, cu un stagiul de la 20 la 26 ani, iar expertiza psihologică a fost efectuată în componența unui expert psiholog particular și unui psiholog consultant, fără a fi specificat stagiul de experiență și calificarea acestora, fapt ce suplimentar indică la o credibilitate mai sporită a concluziilor celei dintâi expertize menționate.

Nu pot fi reținute ca justificate alegațiile recurentului, precum că concluziile expertizei psihologice judiciare sunt mai favorabile inculpatului și respectiv acestea urmează a fi puse ca probă de bază la adoptarea hotărârii în prezenta cauză, deoarece probele se apreciază în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală și anume din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, iar judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. Relevante la caz sunt și stipulările menționate la alin. (2) art. 24 Cod de procedură penală potrivit cărora, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii, iar potrivit alin. (2) art. 26 Cod de procedură penală, judecătorul judecă materialele și cauzele penale conform legii și propriei convingeri bazate pe probele cercetate în procedura judiciară respectivă.

Rezumând raționamentele expuse mai sus, Colegiul atestă corectitudinea concluziei instanței de apel în partea ce se referă la întrunirea condiției de subiect a infracțiunii imputate de către inculpatul Popa Eugeniu, prezenta cauză fiind examinată fără careva abateri de la normele de procedură și corect instanța în ordine de apel a apreciat probele cercetate sub toate aspectele, iar în hotărârea adoptată a realizat o justă interpretare și aplicare a normelor materiale și formale, decizia adoptată fiind întemeiat argumentată, iar faptei comise de inculpat i s-a dat o încadrare juridică corectă, motivarea soluției fiind bazată pe probele administrate în cadrul procesului penal și verificate în ședința instanței de apel.

Prin urmare, Colegiul penal statuează că, nu se constată prezența a careva dubii privind vinovăția inculpatului Popa Eugeniu, în săvârșirea infracțiunii imputate, fiind prezente toate elementele infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal în acțiunilor comise de către acesta, respectiv temeiul pentru recurs invocat și stipulat la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu și-a găsit valabilitatea în cauza dată.

Din considerentele enunțate supra, instanța de recurs concluzionează că, recursul declarat de către apărătorul inculpatului în prezenta speță, este neîntemeiat și urmează a fi respins ca inadmisibil.

19. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E:

Se respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul Cotovici Eugeniu în numele inculpatului, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2018, în cauza penală în privința lui **Popa Eugeniu Xxxxx**.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 14 martie 2019.

Președinte

Elena Cobzac

Judecători

Victor Boico

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Maria Ghervas